

JAK JSEM SE STALA PARTYZÁNKOU

VERA LACKOVÁ O FILMU

Už v dětství mi babička vyprávěla příběhy o mém pradědečkovi. Jmenoval se Ján Lacko a byl to romský partyzán. Za druhé světové války byl vězněn v zajišťovacím a později koncentračním táboře v Dubnici nad Váhom a německé jednotky mu zatím vypálily dům a domobranci z Heimatschutz odvedli jeho šestičlennou rodinu do lesa a tam ji chladnokrevně popravili.

Babiččino vyprávění mě ovlivnilo natolik, že jsem se jako dospělá rozhodla k pradědečkově příběhu vrátit a začala jsem o jeho osudu zjišťovat víc. Spolu s historiky a etnology jsem téměř dva roky pátrala v archivech a muzeích a navštěvovala potomky romských partyzánů a vojáků. **Zjistila jsem při tom, že romský odboj je kapitolou vytrženou z našich dějin.** Romové nebyli jen oběťmi války. Aktivně se zapojili do partyzánského hnutí hned v několika zemích: v Rusku, v bývalé Jugoslávii, na Slovensku, v Česku, v Itálii i jinde.

Ptala jsem se sama sebe, jak je možné, že společnost o Romech v odboji neví. Proč jejich příběhy z odboje už téměř nikdo nevypráví?

Dnes jsem já nositelkou babiččiniých vzpomínek na osud mého pradědečka a vedle toho jsem objevila i další příběhy romských odbojářů.

Cítím opravdovou zodpovědnost za to, abych tyto vzpomínky předala společnosti a zachránila příběhy Romů v odboji před úplným vymizením z paměti, aby nezemřeli podruhé.

Film *Jak jsem se stala partyzánkou* je filmovým debutem mladé romské režisérky Very Lackové. Film má i celovečerní verzi (90 min.), v které jsou ukázány osudy dalších čtyř romských partyzánů.

<https://www.filmpartizanka.eu>